T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 310
KARAR NO : 2014 / 352
KARAR TR : 1.4.2014

ÖZET:Tarım ve Köyişleri Bakanlığı müfettişlerince, ilçelere bağlı bazı belde belediye başkanlıkları tarafından amatör at yarışı düzenlenmiş gibi evrak tanzim edilerek ilgili fondan para alındığının tespiti üzerine, müfettişlerin raporlarında adları geçen belediyeler ve kişilere yazı ile tebligat yapılarak belirlenen miktarda paranın faizi ile birlikte davalılar tarafından belirtilen hesaba yatırılmasının istenilmesine rağmen bu meblağın yatırılmamış olması nedeniyle, davalıların yatırmamış oldukları bedele karşılık olarak, yersiz ödenen paranın yasal faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Tarım ve Köyişleri Bakanlığı
Vekilli : Av. B.P.
Davalı lar : 1- Sızır Belediye Başkanlığı
2- G.U.

O L A Y : Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Tarım ve Köy işleri Bakanlığı müfettişlerinin inceleme raporlarına göre, Sivas'a bağlı bazı belde belediye başkanlıkları ve ilçelere bağlı bazı belde belediye başkanlıkları tarafından 2001 ve 2002 yıllarında amatör at yarışı düzenlenmiş gibi evrak tanzim edilerek ilgili fondan para alındığının belirtildiğini, Tarım Bakanlığı müfettişlerinin raporlarında adı geçen belediyeler ile isimleri geçen kişilere 30.03.2004 tarihli makam onayından sonra, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Yüksek Komiserler Kurulunun 15.07.2004 tarihli yazı ile tebligat yapılarak belirlenen miktarda paranın faizi ile birlikte Türkiye Jokey Kulübünün Türkiye Halk Bankası Bakırköy şubesi nezdindeki 21226 sayılı hesabına ödenmesi, ödenmediği takdirde Borçlar Kanunu hükümlerine göre hükmen tahsil edileceği ihtarında bulunulduğu halde davalılar tarafından belirtilen hesaba herhangi bir ödemenin yapılmamış olduğunu, bunun üzerine Tarım ve Köy işleri Bakanlığı Yüksek Komiserliğince 01.08.2007 tarihli yazı ile belediye başkanlıklarına tekrar yazı yazılarak yersiz ödemenin Türkiye Jokey Kulübünün Türkiye Vakıflar Bankası Zeytinburnu şubesindeki 2030318 sayılı hesabına yatırılmasının istenildiğini, ancak bu meblağın yatırılmamış olduğunu belirterek, davalıların Türkiye Jokey Kulübü hesabına yatırmamış oldukları bedele karşılık olarak, fazlaya dair hakları saklı kalmak kaydıyla yersiz ödenen 8.000. TL. paranın, 5.000. TL.'sine 06.07.2001, 3.000 TL.'sine 12.09.2002 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte, davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Gemerek Asliye Hukuk Mahkemesi: 16.09.2008 gün, E:2008/27, K:2008/324 sayı ile özetle; "…davacı kurum tarafından dönemin belediye başkanı olarak görev yapan davalı G.U. ve Sızır Belediyesi Başkanlığı aleyhine, belediyeye yersiz ödenen 8.000,00 TL'nin tazmini davası açılmış ise de; davalılardan G.U.'ın olay sırasında davalı belediyede belediye başkanı olarak görev yaptığı, görevi sırasında ve görevinden dolayı yaptığı çalışma sırasında zararlandırıcı olayın gerçekleştiğinin anlaşıldığı, kamu

hizmetinin görülmesi sırasında meydana geldiği ileri sürülen zararlardan dolayı, bu hizmeti gerçekleştiren kamu görevlileri aleyhine doğrudan doğruya tazminat davası açılamayacağı, kamu görevlisine rücu edilebilmek şartı ile ancak kamu görevlisinin bağlı oldukları kurum aleyhine dava açılabileceği, ayrıca kamu hizmetinin görülmesi sırasında, hizmet nedeniyle meydana gelen zararlardan dolayı idare aleyhine tazminat davalarının tam yargı davası olarak, idare mahkemelerinde açılabileceği anlaşıldığından davalı G.U. aleyhine açılan davanın, zarara sebebiyet verdiği iddia edilen eylem idari bir işlem sonucu meydana geldiğinden ve bu konularda kamu görevlileri aleyhine doğrudan dava açılamayacağından husumet yokluğundan reddine; davalı idare aleyhine açılan davanın, söz konusu davalara bakma görevinin idare mahkemelerinin görevine girdiğinden dava dilekçesinin görev yönünden reddine karar vermek gerekmiştir." demek suretiyle davalı G.U. yönünden davanın husumet nedeniyle, Sızır Belediye Başkanlığı yönünden ise davanın görev yönünden reddine karar vermiştir.

İş bu karara karşı yapılan temyiz başvurusu üzerine Yargıtay 4. Hukuk Dairesi 01.06.2009 gün, E:2009/5453, K:2009/7358 sayılı ilamı ile hükmün onanmasına karar vermiş ve karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili aynı istemle bu kez idari yargı yerinde dava açmıştır.

Sivas İdare Mahkemesi: 26.08.2009 gün, E:2009/826, K:2009/859 sayı ile özetle; "..dava konusunun kamu zararının tazminine yönelik olduğu, kamu zararının ödenmesinin davalı belediye başkanından istendiği halde zararın ödenmediği, kamu zararının bir ay içinde rızaen ödenmemesi halinde alacağın hükmen (2004 sayılı icra İflas Kanunu uyarınca) tahsili yoluna gidileceği açık olup, kamu zararının tahsili için açılacak davanın çözüm yerinin adli yargı olduğundan davanın görev yönünden reddine karar verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır." demek suretiyle davanın görev yönünden reddine karar vermiştir.

İş bu karara karşı yapılan temyiz başvurusu üzerine Danıştay Onuncu Dairesi 2.7.2013 gün, E:2009/15846, K:2013/5724 sayılı ilamı ile özetle; "...İdare Mahkemesince, bakılan davanın, aynı konuda adli yargı yerinde açılmış olan davada verilen görevsizlik kararı üzerine idari yargıda açıldığı dikkate alınarak, doğrudan davanın görev yönünden reddine karar verilmesi yerine,2247 sayılı Yasanın 19. maddesine göre görevli yargı merciinin belirlenebilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulması gerekmektedir.'' demek suretiyle hükmün bozulmasına karar vermiştir.

Sivas İdare Mahkemesi: Danıştay'ın bozma ilamına uyduktan sonra, 27.11.2013 gün, E:2013/1846 sayı ile özetle; davanın adli yargının görev alanına girdiğinden bahisle 2247 sayılı Kanunun 19.maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 1.4.2014 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27.maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı yasa'nın 19.maddesinde öngörülen biçimde görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının, son görevsizlik kararını veren mahkemece, adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Selim Şamil KAYNAK'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacı Tarım ve Köyişleri Bakanlığı müfettişlerince, Sivas'a bağlı bazı belde belediye başkanlıkları ve ilçelere bağlı bazı belde belediye başkanlıkları tarafından 2001 ve 2002 yıllarında amatör at yarışı düzenlenmiş gibi evrak tanzim edilerek ilgili fondan para alındığının tespiti üzerine, müfettişlerin raporlarında adları geçen belediyeler ile kişilere yazı ile tebligat yapılarak belirlenen miktarda paranın faizi ile birlikte Türkiye Jokey Kulübünün Türkiye Halk Bankası Bakırköy şubesi nezdindeki hesabına ödenmesi, ödenmediği takdirde Borçlar Kanunu hükümlerine göre hükmen tahsil edileceği ihtarında bulunulduğu halde davalılar tarafından belirtilen hesaba herhangi bir ödemenin yapılmamış olması üzerine, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Yüksek Komiserliğince belediye başkanlıklarına tekrar yazı yazılarak yersiz ödemenin Türkiye Jokey Kulübünün Türkiye Vakıflar Bankası Zeytinburnu şubesindeki hesaba

yatırılmasının istenilmesine rağmen bu meblağın da yatırılmamış olması nedeniyle, davalıların Türkiye Jokey Kulübü hesabına yatırmamış oldukları bedele karşılık olarak, fazlaya dair hakları saklı kalmak kaydıyla yersiz ödenen 8.000. TL. paranın, 5.000. TL.'sine 06.07.2001, 3.000 TL.'sine 12.09.2002 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte, davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanun'un 1.maddesinde; ''Türkiye sınırları içerisinde at yarışları düzenlemeye, yurt içinde ve yurt dışında düzenlenen yarışlar üzerine yurt içinden ve yurt dışından müşterek bahis kabul etmeye Tarım ve Köyişleri Bakanlığı yetkilidir.'' amir hükmü yer almakta olup, 5.maddesinde; '' Tarım Vekaletinin birinci maddede yazılı hak ve salahiyetleri at yetiştirme ve ıslahını teşvik gayesi ile kurulmuş ve amme menfaatine çalıştığı usulen onanmış derneklerden uygun görülecek bir veya bir kaçına muayyen şartlarla ve 30 seneyi geçmemek üzere Tarım Vekaletinin teklifi ve İcra Vekilleri Heyetinin kararı ile devredilebilir.

Devredilen hak ve salahiyetler derneğin kanun, nizamname veya anlaşma hükümlerine riayet etmemesi halinde müddet dolmadan önce geri alınabileceği gibi müddetini dolduran derneğe aynı hak ve salahiyetlerin yine bu madde hükümleri dairesinde yeniden verilmesi caizdir.

Tarım Vekaleti bu derneğin bilumum muamelat, kayıt ve hesabatını her zaman teftiş ve murakabe etmeye, direktifler vermeye salahiyetlidir. Derneğin statüsünde yazılı murakıplardan ayrı olarak Vekalet kendi memurlarından uygun gördüklerini murakıplıkla vazifelendirebilir.'' denilmektedir.

6132 sayılı Kanun'un Ek 1.maddesinde; '' At yarışları hakkındaki 10/07/1953 tarihli ve 6132 sayılı kanunun 3 üncü maddesinde yazılı yarış ikramiyeleri bir evvelki takvim yılında elde edilen gayrisafi yarış gelirinin yekunu üzerinden hesaplanır.

Cari yılda, yarış gelirlerinin bir evvelki takvim yılındaki yarış geliri toplamından fazla olması halinde, aradaki farkın yüzde kırklık kısmı Kamu Haznedarlığı Sistemine dahil bir kamu bankasında Tarım ve Köyişleri Bakanlığı emrine açılacak özel hesaba aktarılır. Bu hesapta biriken para, at ıslahı ve tesisleri ile hayvancılığın geliştirilmesi amacıyla Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca sarf edilir veya yarış müessesesine sarf ettirilir.

Cari yılda yarış gelirinin bir evvelki takvim yılındaki yarış geliri toplamından az olması halinde yarış ikramiyelerinin açığı bu hesaptan kapatılır.'' denilmektedir.

Davaya konu olayda Tarım ve Köyişleri Bakanlığı müfettişlerince yapılan incelemede, davalı belediye tarafından atçılığın geliştirilmesi amacıyla amatör at yarışı düzenleneceğine dair Yarış Komiserler Kurulu'na müracaat edildiği, müracaat yerinde görülerek belediyenin hesabına para aktarıldığı, davalı belediye ve belediye görevlilerinin de parayı almalarına karşın, at yarışı düzenlememiş olmalarına rağmen düzenlemiş gibi evrak tanzim ettiklerinin tespiti sonrasında davalılara tebligat yapılarak belirlenen miktarda paranın faizi ile birlikte Türkiye Jokey Kulübü'nün Türkiye Halk Bankası Bakırköy şubesi nezdindeki hesabına ödenmesi, ödenmediği takdirde Borçlar Kanunu hükümlerine göre hükmen tahsil edileceğinin ihtarı edildiği, bu ihtarata uyulmaması üzerine Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Yüksek Komiserliğince tekrar yazı yazılarak yersiz ödemenin Türkiye Jokey Kulübü'nün Türkiye Vakıflar Bankası Zeytinburnu şubesindeki hesabına yatırılmasının istenildiği, herhangi bir ödeme yapılmaması üzerine de görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 71. Maddesinde; "Kamu zararı; kamu görevlilerinin kasıt,kusur veya ihmallerinden kaynaklanan mevzuata aykırı karar, işlem veya eylemleri sonucunda kamu kaynağında artışa engel veya eksilmeye neden olunmasıdır." şeklinde tanımlanarak, maddenin son fıkrasında, "kamu zararlarının tahsiline ilişkin usul ve esasların Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği" kuralına yer verilmiştir.

Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "Kamu zararından doğan alacakların tahsil şekilleri" başlıklı 12. maddesinde, "Kamu zararından doğan alacaklar, sorumlulardan ve/veya ilgililerden, zararın oluştuğu tarihten itibaren ilgili mevzuatına göre hesaplanacak faiziyle birlikte tahsil edilir. Tespit edilen kamu zararları;

Rızaen ve sulh yolu ile ödenmek,

22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanunu hükümlerine göre takas yapılmak,

2004 sayılı Kanun (İcra İflas Kanunu) hükümleri uygulanmak, suretiyle tahsil edilir." kuralına yer verilmiştir.

Yukarıda ilgili hükümleri aktarılan 5018 sayılı Kanun ve Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik birlikte değerlendirildiğinde, kamu zararından doğan alacakların ilgilisinden

tahsilinin rızaen ve sulh yolu ile sağlanamaması halinde, adli yargı mahkemelerinde açılacak dava sonucunda sağlanabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın görüm ve çözümünde adli yargı görevli olduğundan Sivas İdare Mahkemesince yapılan başvurunun kabulü ile, Gemerek Asliye Hukuk Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar vermek gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Sivas İdare Mahkemesince yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile, Gemerek Asliye Hukuk Mahkemesinin 16.09.2008 gün, E:2008/27, K:2008/324 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 1.4.2014 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Sıddık
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	YILDIZ

Üye	Üye	Üye
Nurdane	Ayhan	Mehmet
TOPUZ	AKARSU	AKBULUT